

Article Information

Article Type: Research Article

This article was checked by iThenticate.

Doi Number: <http://dx.doi.org/10.17121/ressjournal.3657>

ArticleHistory:

Received

09/03/2025

Accept

29/05/2025

**Available
online**

30/05/2025

TURKISH LEARNING MOTIVATION OF MIDDLE-AGED BELARUSIAN WOMEN WITHIN THE SCOPE OF LIFELONG LEARNING

HAYAT BOYU ÖĞRENME KAPSAMINDA ORTA YAŞLI
BELARUSLU KADINLARIN TÜRKÇE ÖĞRENME
MOTİVASYONLARI

Ayfer Kara¹

Abstract

Due to Belarus's proximity to many European countries and its historical experiences under the rule of Baltic Slavic tribes, the Kievan Rus', the Grand Duchy of Lithuania, the Polish-Lithuanian Commonwealth, the Russian Empire, and the Soviet Union, the use of foreign languages has become widespread throughout the country. For this reason, most Belarusians are bilingual at minimum. Across the country, women show more interest in learning foreign languages than men and tend to be more successful in doing so. It can be said that among middle-aged Belarusian women, apart from European and Slavic languages, Turkish is one of the most popular foreign languages. While Chinese is becoming increasingly popular among the youth, middle-aged women hesitate to learn Chinese due to its complex writing system. Moreover, Belarusian women do not learn foreign languages solely to communicate with people from other nations. Valuing individual living and personal cultural development, many Belarusian women also pursue language learning as a way to prevent diseases such as Alzheimer's and to keep their memory active. This study focuses on the motivations for learning Turkish among eighteen Belarusian women aged between 36 and 69. Motivation, which is a force that drives an individual to act (Ryan & Deci, 2000), is one of the key factors that initiates and sustains the language learning process. The study aims to explore how participants perceive social, cultural, and individual factors during the language learning process and how these perceptions influence their motivation. The findings indicate that social relationships and cultural elements play a significant role in the participants' language learning journeys. Nearly all participants expressed that their desire to establish a connection with Turkey, as well as past or current relationships with Turkish men, has strengthened their motivation to learn Turkish.

Keywords: Lifelong learning, language motivation, Belarusian women, Turkish language, middle age, cultural development, social interaction.

¹ Corresponding Author: Dr., National Academy of Sciences of Belarus Institute of philosophy Belarus Türkiye Research Center, ayfer.kara44@yahoo.com <https://orcid.org/0000-0001-5716-9059>

Özet

Belarus'un birçok Avrupa ülkesine komşu olması ve geçmişte bu ülkeye Baltık Slav kabileleri, Kiev Knezliği, Litvanya Dükalığı, Lehistan-Litvanya birliği, Rus Çarlığı ve Sovyet Birliği'nin hüküm sürmesi yabancı dil kullanımını ülke genelinde mümkün kılmıştır. Bu sebepten dolayı Belaruslular en az iki dil bilmektedirler. Ülke genelinde kadınlar yabancı dil öğrenmeye erkeklerden daha ilgilidirler ve dil öğrenmede onlardan daha başarılıdırlar. Belaruslu orta yaşlı kadınların Avrupa dilleri ve Slav dilleri dışında en çok ilgi duydukları dilin Türkçe olduğu söylenebilir. Ülkede Çince gençler arasında popüler olsa da orta yaşlı kadınlar Çince öğrenmeye yazı sistemi yüzünden cesaret edememektedirler. Belaruslu kadınlar sadece başka milletlerden insanlarla iletişim kurmak için dil öğrenmemektedirler. Bireysel yaşamayı seven ve kendi kültürel gelişimlerine önem veren Belarus kadınlarının dil öğrenmek istemesinin diğer bir sebebi Alzheimer gibi hastalıklardan korunmak ve hafızayı canlı tutmak istemeleridir. Bu çalışmada, yaşları 36-69 yaş aralığındaki on sekiz Belaruslu kadının Türkçe öğrenme motivasyonları üzerinde durulmuştur. Bir dili öğrenmeye başlama, öğrenmeye devam etme süreçlerini besleyen kaynaklardan biri olan motivasyon, bireyi bir davranışta bulunmak için harekete geçiren güçtür (Ryan ve Deci, 2000). Araştırma, katılımcıların dil öğrenme sürecindeki sosyal, kültürel ve bireysel faktörleri nasıl algıladığını ve bu faktörlerin motivasyonlarına olan etkilerini ortaya koymayı amaçlamıştır. Elde edilen bulgular, çoğu katılımcının dil öğrenme sürecinde sosyal ilişki ve kültürel motivasyonların önemli bir rol oynadığını göstermektedir. Katılımcıların hemen hepsi Türkiye ile herhangi bir şekilde bir bağ kurma arzularının, Türk erkeklerle geçmişte yaşanmış veya bugün sürmekte olan ilişkilerinin Türkçe öğrenme motivasyonunu güçlendirdiğini ifade etmişlerdir.

Anahtar Kelimeler: Yaşam boyu öğrenme, dil motivasyonu, Belaruslu kadınlar, Türk dili, orta yaş, kültürel gelişim, sosyal etkileşim.

GİRİŞ

Dil öğrenimi genellikle genç yaşlarla ilişkilendirilse de bazen duygusal veya zorunlu sosyal sebeplerle ileri yaştaki insanların da dil öğrendiği unutulmamalıdır. Maddi imkânı olan İnsanlar çocuklarının yabancı bir dil öğrenmesi için onları küçük yaşlarda dil okullarına göndermekte veya onlara özel öğretmenler tutmaktadırlar. Önlerinde uzun bir hayat olduğunu düşünen gençler yüksek bir motivasyonla daha iyi bir konuma gelebilmek veya yabancı bir ülkede yaşamak için dil öğrenmektedirler. Ancak ileri yaştaki dil öğrenme durumu mecburiyetten daha çok kişinin keyfiyetine bağlıdır. Bu öğrenme hayat boyu öğrenme kapsamına girmektedir. Hayat boyu öğrenme bireyin yaşı ve eğitim seviyesi ne olursa olsun, öğrenme sürecinin sürekli devam etmesidir. Hayat boyu öğrenme çok eskiden beri olmakla birlikte günümüzdeki kadar yaygın değildir. Daha Antik Yunan'da Sokrates, Platon gibi filozoflar öğrenmenin yaşam boyu süren bir süreç olduğunu savunmuşlardır. Orta Çağ'da ise öğrenme büyük ölçüde dini kurumlarla sınırlı da olmakla birlikte bunlar bilgi aktarımında önemli rol oynamışlardır. Bireyin aklını ve eğitimini ön plana çıkaran Aydınlanma Çağı'nda (17.-18. yy) öğrenmenin yalnızca çocuklukla sınırlı olmadığı fikri değişmeye başlamıştır. Jean-Jacques Rousseau, John Locke gibi düşünürler bireyin kendi deneyimleriyle öğrenmesinin önemini vurgulamışlardır. 1972 yılında UNESCO'nun Faure Raporu, hayat boyu öğrenme fikrini resmî olarak küresel gündeme taşımıştır. Bu rapor, öğrenmenin yaşamın her aşamasında devam etmesi gerektiğini ve bireyin kişisel gelişimi için merkezi bir rol oynadığını savunmaktadır. Son yıllarda teknolojinin hızla gelişmesi sayesinde orta yaşlı insanlar da iş sebebiyle veya tamamen duygusal sebeplerle yabancı dillere maruz kalmakta ve bu dilleri öğrenmek istemektedirler. Fakat tamamen duygusal sebeplerle dil öğrenmek çok da alışılan bir durum değildir.

Bu çalışmanın katılımcıları olan ve daha çok içsel motivasyonlarla dil öğrenen orta yaşlı Belaruslu kadınlar, hayat boyu öğrenme evreninin küçük bir

örneklemidir. İlyin (2006), motivasyonu, içsel bir süreç olarak ele alır ve dış çevrenin fiziksel etkilerini, bireyin içsel dürtülerine dönüştüren psikolojik bir mekanizma olarak açıklar. Deci ve Ryan (1985), iç motivasyonu bireyin doğuştan gelen özelliklerine dayandırmakta; kişinin kendi ilgi alanlarını kullanması ve yeteneklerini geliştirilmesiyle ortaya çıkan uygun zorluk seviyesindeki görevleri arama ve üstesinden gelme isteği olarak açıklamaktadırlar. Belaruslu kadınların dil öğrenme motivasyonları arasında doğrudan ödül almak, ceza almak, bir işe girmek veya toplumsal bir baskı yoktur. Ama ailevi sebeplerle dil öğrenenlerin dışsal bir motivasyona sahip oldukları söylenebilir. Çin’de yapılan bir araştırma, orta yaşlı ve yaşlı bireylerin dil öğrenme motivasyonlarının genellikle kişisel gelişim, sosyal etkileşim ve pratik yaşam gerekliliklerine dayandığını ortaya koymaktadır (Luo, 2020). Belaruslu orta yaşlı ve orta yaş üstü kadınlar genellikle kişisel gelişimlerini ön plana almış, öğrenmeye açık kadınlardır. Kadınların duygusal durumlarının Türkçe öğrenmelerine etkisi büyüktür.

Başlangıçta öğrencilerin hepsinin dil öğrenme motivasyonu aynı yüksek seviyede olsa bile içinde bulundukları durumun değişmesi, öğretmenden hoşlanmama, kişisel özelliklerinin farklı olması, dil öğrenmeye zaman ayıramama, sosyalleşememe ve dilin kaynağı olan ülkeye seyahat edememe gibi sebeplerle motivasyonları düşebilir.

Literatür Taraması

Dil öğrenme sürecinde önemli bir faktör olan motivasyon öğrencilerin hedef dildeki başarılarını büyük ölçüde etkileyebilir. Motivasyon kişiye, yaşa ve öğrenilen hedef dilin dünya dilleri arasındaki konumuna göre de değişebilir. Yabancı dil öğrenme motivasyonu üzerine araştırma yapanlardan birkaçı şunlardır: Ay (2017), Al-Nofaie (2019), Erol (2021), Novikova (2022). Al-Nofaie (2019), “Orta yaşlı kadınlarda hayal edilen benlikler ve ikinci dil öğrenme motivasyonu: Orta doğulu kadınların deneyimleri” adlı çalışmasında 40-50 yaş arasındaki üç kadına yarı yapılandırılmış görüşme tekniği uygulayarak yaptığı araştırma sonucunda orta yaşlı üç kadının İngilizce öğrenme motivasyonlarının kişisel güçlenme ve gelecekteki kimliklerini şekillendirme arzusu ile ilişkili olduğu sonucuna varmıştır.

Ay (2017), Kırk beş yaşından sonra yeni bir dil öğrenmeye ilişkin inanışlar isimli çalışmasında, 41- 70 yaş aralığında çoğunluğu kadın olan 380 kişi üzerinde inceleme yapmıştır. 62 kişinin yeni bir dil öğrenmenin bunama ve Alzheimer hastalığını engelleyebileceği gerekçesiyle Türkçe öğrendiği bulgusuna ulaşmıştır. Erol (2021), Türkiye’de yabancı dil olarak Türkçe öğrenen, farklı dil seviyelerindeki 15-30 yaş arasındaki 183 erkek ve kadının olduğu bir öğrenci grubunun karşılaştığı motivasyon engellerini (SSPS programı) nicel yöntem kullanarak analiz etmiştir. Katılımcıların en çok öğretmenlerin yetkinliği, öğretme stilleriyle ve öğrenci hisleri ile ilgili motivasyon engelleriyle karşılaştıkları ve öğretmen faktörünün belirleyici olduğu sonucuna varmıştır. Türkiye’de bulunma süresi arttıkça, özellikle öğrencilerin hislerinden kaynaklanan motivasyon engelleri azalmaktadır.

Novikova (2022), “Belaruslu öğrenenlerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenme güdüsü ve motivasyonlarının incelenmesi” başlıklı yüksek lisans tezinde nitel ve nicel (5’li Likert) yöntemler kullanarak Türkiye ve Belarus’ta yaşayan farklı yaş gruplarından ve toplumun farklı kesimlerinden farklı şekillerde Türkçe öğrenmiş veya öğrenmekte olan rastgele ulaşılan çoğunluğu kadın olan farklı yaşlarda (17-39 yaş), farklı dil seviyelerine sahip Belarusluların (N62) güdüsü ve motivasyonlarını incelemiştir. Belaruslu Türkçe öğrenenlerin kadın ve erkeklerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenmeye yönelik benzer motivasyon düzeylerine sahip oldukları, yabancı dil olarak Türkçe öğrenme süreçlerinde Türk kültürüne ilgi duydukları ve böylece

bütünleşme yönelimine sahip oldukları, araçsal yönelim açısından bakıldığında, Belaruslu öğrenenlerin yabancı dil olarak Türkçeyi pragmatik nedenlerle araç olması için öğrendikleri iş isteği güdüsü (motifi) ile ortaya çıkmıştır. Hedef dilin konuşulduğu ülkeye seyahat hedefi olan seyahat yönelimini ise, taşınma ve göç isteği güdüsünde (motifinde) olduğu sonucuna varmıştır. Niçin Türkçe öğreniyorsunuz?” açık uçlu sorusu ile toplanmıştır. Ancak, açık uçlu sorulara tüm katılımcılardan (39 kişi cevaplanamamıştır.) cevap alınamamıştır.

Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Belaruslu orta yaşlı kadınların Türkçe öğrenme motivasyonları ve bu motivasyonları sürdürmeyi etkileyen olumlu ve olumsuz faktörlerin ortaya çıkarılması amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda aşağıdaki sorulara cevap aranmıştır:

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırmada nitel araştırma desenlerinden durum çalışması yöntemi kullanılmıştır. Araştırmanın amacı, orta yaşlı Belaruslu kadınların Türkçe öğrenme motivasyonlarını hem sınıf içi gözlemler hem de bireysel görüşmeler aracılığıyla derinlemesine analiz etmektir. Durum çalışması, katılımcıların doğal ortamlarında sosyal ve bireysel deneyimlerinin detaylı incelenmesini sağlaması açısından tercih edilmiştir (Yıldırım ve Şimşek, 2018).

Araştırmanın Çalışma Grubu

Araştırmanın çalışma grubunu Belarus Bilimler Akademisi bünyesinde yetişkinler için açılmış olan Türkçe kursuna devam eden orta yaşlı 18 kadın oluşturmaktadır. A1 ve A2 seviyesinde Türkçe öğrenen iki ayrı gruptaki kadınların yaşları 36 ile 69 yaş aralığındadır. Katılımcılar farklı sosyo-ekonomik ve meslekî geçmişlere sahiptir; 2’si emekli, 13’ü çalışan, 3’ü ise ev hanımıdır. Öğrenciler bu çalışmaya gönüllülük esasına göre katılmışlardır. Katılımcı bilgileri etik gerekçelerle anonimleştirilmiş ve her biri K1’den K18’e kadar kodlanmıştır.

Tablo 1. Demografik Bilgiler (Yaş, medeni durumu, eğitim durumu, meslek)

Kodu	Yaş	Medeni Durumu	Eğitim Durumu	Meslek
K1	36	Evli	Üniversite terk	Ev hanımı
K2	63	Boşanmış	Üniversite	Emekli muhasebeci
K3	65	Boşanmış	Üniversite	Müze görevlisi
K4	69	Dul	Akademisyen	Tarihçi
K5	43	Bekâr anne	Üniversite	Mağaza çalışanı
K6	33	Bekâr	Üniversite	Eczacı
K7	44	Evli	Üniversite	Akademisyen
K8	46	Boşanmış	Üniversite	Özel işletmede müdür
K9	55	Evli	Üniversite	Emekli
K10	45	Evli	Üniversite	Subay
K11	38	Bekâr	Üniversite	Avukat
K12	37	Evli	Üniversite	Özel şirkette müdür
K13	42	Boşanmış	Lise	Güzellik uzmanı
K14	41	Boşanmış	Üniversite	Akademisyen
K15	51	Bekâr anne	Üniversite	Bankacı
K16	37	Boşanmış	Üniversite	Öğretmen
K17	43	Evli	Lise	Kuaför
K18	48	Evli	Üniversite	Yönetici

*Amerikan Psikolojik Derneği 36-64 yaş; Merriam Webster Sözlüğü (45-64 yaş); Levinson (1978) 40-65 yaş, Neugarten (1977) 36-60 yaş arasındaki insanları orta yaş olarak değerlendirmişlerdir.

*Bu katılımcıların hepsi farklı seviyelerde İngilizce bilmektedirler. Birkaçı ek olarak İspanyolca, Lehçe, Fransızca gibi dilleri de bilmektedir.

Veri Toplama Yöntemleri

Veriler, iki temel yöntemle toplanmıştır:

Sınıf İçi Gözlemler: Araştırmacı, katılımcıların Türkçe öğrenme sürecine aktif olarak katıldığı derslerde, doğal sınıf ortamında gözlemlemiştir. Derse katılım isteği, dikkat düzeyi, derse hazırlık, sosyal etkileşim ve öğrenme stratejileri gibi motivasyonel göstergeler sistemli biçimde not alınmıştır.

Yarı Yapılandırılmış Görüşmeler: Katılımcılarla bireysel olarak gerçekleştirilen görüşmelerde, önceden hazırlanmış açık uçlu sorular doğrultusunda Türkçe öğrenme motivasyonlarına dair bilgi toplanmıştır. Görüşmeler sesli olarak kaydedilmiş, ardından ses kaydı yazıya geçirilmiştir.

Görüşme Soruları:

1. Kafanızda Türkçe öğrenme fikri nasıl belirdi?
2. Türkçe öğrenmeye sizi en çok motive eden faktörler (İletişim, kültür, din, evlilik gibi) nedir?
3. Türklerle veya Türk erkekleriyle iletişim kurma sebebiniz nedir?
4. Türkçe öğrenerek ulaşmak istediğiniz somut bir hedef var mı? (Yurtdışında yaşamak, çalışmak vb.)
5. Türkçe öğrenme isteğinizde aileniz veya arkadaş çevreniz etkili oldu mu?
6. Dil öğrenme sürecinde en büyük destek aldığınız kişi kimdir? Nasıl?
7. Türkçe öğrenirken yaşıңызla ilgili önyargılarla karşılaştınız mı?
8. Yaşıınızın dil öğrenmenize olumlu veya olumsuz etkisi olduğunu düşünüyor musunuz?
9. Türkçe öğrenmenin sosyal çevrenizi nasıl etkilediğini düşünüyorsunuz?
10. Türkçe öğrenme motivasyonunuzu artıran veya destekleyen faktörler nelerdir?
11. Türkçe öğrenirken karşılaştığınız engel ve zorluklar nelerdir?

Veri Analizi

Toplanan veriler, nitel araştırmalarda sık kullanılan içerik analizi yöntemi ile değerlendirilmiştir. İlk aşamada, görüşme metinleri ve gözlem notları dikkatle okunarak veriler açık kodlara ayrılmıştır. Daha sonra benzer ifadeler gruplanarak temalar (örneğin; kişisel gelişim, iş fırsatları, kültürel etkileşim, ailevi motivasyon vb.) oluşturulmuştur. Katılımcıların ifadeleri hem bireysel hem karşılaştırmalı olarak analiz edilmiş, içsel ve dışsal motivasyon kaynakları belirlenmiştir. Ayrıca sınıf içi gözlemler, görüşmelerde dile getirilen motivasyon faktörlerini destekleyen bir araç olarak kullanılmıştır.

Etik İlkeler

Çalışma kapsamında katılımcılardan sözlü ve yazılı onay alınmıştır. Katılımcıların kimlikleri gizli tutulmuş, araştırmada yalnızca kodlar (K1, K2, K3...) kullanılmıştır. Veriler sadece bilimsel amaçla kullanılmış, etik ilkelere (Toplumsal saygı, gönüllülük, gizlilik) uygun biçimde hareket edilmiştir.

BULGULAR

Bu araştırmada Belaruslu orta yaşlı kadınların Türkçe öğrenme motivasyonunu sağlayan 5 faktör ve Türkçe öğrenme motivasyonunu destekleyen 3, Türkçe öğrenme motivasyonunu azaltan 3 faktör tespit edilmiştir.

Türkçe Öğrenme Motivasyonunu Sağlayan Faktörler

Türklerle İletişim Kurmuş Olmak veya İletişim Kurma İsteği

Bu çalışma kapsamında elde edilen veriler, katılımcıların Türkçe öğrenmeye yönelik motivasyonlarının büyük ölçüde sosyal ilişkiler ve kültürel unsurlarla şekillendiğini göstermektedir. Katılımcıların %83,34'ü Türk bireylerle geçmişte veya hâlihazırda kurdukları ilişkilerin (evlilik, arkadaşlık, çocuk sahibi olma vb.) dil öğrenme süreçlerinde önemli bir motivasyon kaynağı olduğunu belirtmiştir. Katılımcıların tamamı (%100), Türkiye ile bir bağ kurma arzusunu dile getirmiştir.

a) Türklerle İletişim kurmuş olan kadınlar

Türk eş, çocuk, damat, arkadaş veya iş nedeniyle ilişkisi olan 15 kadın: K1, K2, K5, K6, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17, K18 (%83,34)

Kızları Türk'le evlenen 2 kadın: K2, K18 (%11,11)

Türklerle evlenen 3 kadın: K1, K9, K13 (%16,67).

Türklerden çocuk sahibi olan 4 kadın: K1, K2, K5, K15 (%22,22).

Evlilik dışı çocuk sahibi olan 2 kadın: K2, K15 (%11,11).

Türk erkeklerle ilişkisi olan veya olmuş 12 kadın: K5, K6, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K15, K16, K17 (%66,67).

Türk erkeklerle bağlantısı olmayan 3 kadın: K3, K4, K7 (%16,66).

Türk akrabaları ile bağlantı kurmak isteyen 3 kadın: K2 K18 (%11,11).

b) Sosyal çevre ve yeni arkadaşlıklar kurma isteği: K1, K3, K4, K7(%22,22) gibi katılımcılar Türkçe öğrenme sürecinde çevrelerini genişlediğini ifade etmektedirler.

Bu çalışmayla ortalama ömür beklentisi ve yaşama sevinciyle dolu Belaruslu kadınların dil öğrenme motivasyonunun yüksek olduğu görülmektedir. Belarus'ta çalışma hayatının yoğun olması yeni meslekler öğrenme ve yeni alanlara ilgi duyma konusunda orta yaştaki kadınlarda gözlemlenebilir bir farkındalık vardır ama Türkçe öğrenme merakının onların duygusal durumları ile de ilgili olduğu söylenilebilir (Kadınlar, duygusal olarak genç hissetme ve karşı cinsten biri ile iletişim kurma isteğiyle dil öğrenme sürecine daha istekli olabilmektedir.).

Belaruslu kadınların çoğu daha çok Türklerle iletişim kurma düşüncesiyle dil öğrenme sürecine girmiştir. Türk ile evli olan K1, Türk'ten boşanmış olan K17, Belaruslu adamlarla evli olduğu K4, K7 hariç beş kadın sıcak ve güzel bir ülkede yaşamayı hayal etmekle birlikte, potansiyel eş adayı olduğu için veya olması halinde daha sağlıklı ve derin iletişim kurma arzusuyla dil öğrenmeye başlamışlardır. Aile kurma süreci, sadece fiziksel değil, duygusal bir bağ kurmayı gerektirir ve bir dilin öğrenilmesi, bu bağları güçlendiren bir araçtır. Dil, sevgiyi, saygıyı ve güveni ifade etmek için temel bir iletişim aracıdır. Bu kadınlar, dil öğrenerek, eş veya eş adaylarıyla daha rahat bir şekilde konuşmayı ve ilişkilerini derinleştirmeyi hedeflemektedirler.

Türkiye'de Yaşama Hayali veya İsteği Motivasyonu

Kadınların hepsi kısa veya uzun süre Türkiye'de tatil geçirmek veya yaşamak istemektedirler. Onlar yaşadıkları ortamın onlara hissettirdiği ruhsal gerginlikten kaçmak ve daha iyi bir hayat yaşamak için başka bir yere taşınma hayali kurmaktadır. Türkiye'de sürekli yaşama (%33,33), yaz aylarında Türkiye'de bulunma (%33,33) ya da Türkiye'yi tatil yeri olarak tercih etme (%72,2) gibi farklı şekillerde ortaya çıkmaktadır.

Türkiye'de yaşamak isteyen kadınlar: K1, K2, K6, K8, K9, K11 (%33,33).

Türkiye'de yazları yaşamak isteyen kadınlar: K5, K6, K9, K10, K11, K16 (33,33).

Türkiye'de tatilleri geçirmek isteyen kadınlar: K2, K3, K4, K5, K7, K8, K11, K12, K13, K14, K15, K17, K18 (%72,22).

Toplam: 18 kişi (%100)

Sıcak iklimler ve farklı kültürler, onlara taze bir başlangıç yapma fırsatı sunacağını düşünmektedirler. Türkçe öğrenmeyi, bu değişimin ilk adımı olarak kabul etmektedirler. Dil Türkiye'nin kapılarını aralamak için en önemli araçtır. Sıcak bir ülkede yaşamayı hayal eden bu kadınlar, başarı ve mutluluk arayışlarını dil öğrenme sürecine yansıtmaktadırlar. Türkçe öğrenmek, onlara sadece Türkiye'de günlük yaşamda işlerini kolaylaştırmakla kalmayacak, aynı zamanda yeni bir toplumda kendilerine bir yer edinme ve kişisel tatmin sağlayacaktır.

Türk Kültürüne İlgili Duyuma (Dizi, Yemek, Tarih, Dil, Müzik) Motivasyonu

Türk kültürüne ilgi duyanlar: K1, K5, K8, K9, K10, K11, K12, K13, K14, K16, K17, K18 Toplam: 12 kişi (%66,6). Katılımcıların %66,6'sı Türk kültürüne (dizi, yemek, tarih, dil, müzik vb.) ilgi duyduğunu ifade etmiştir. Diziler (%38,8), Türk mutfağı (%44,4), müzik (%16,6) ve Türkçenin kendisine duyulan ilgi (%16,6), Türk tarihine ilgi (%5,5) en çok belirtilen kültürel motivasyonlar arasında yer almaktadır.

a). Türkçe öğrenmesinde dizilerin etkisi olanlar: K5, K9, K11, K12, K14, K17. K18 (%38,8).

b). Türk yemeklerinin etkisi: K1, K3, K5, K8, K9, K13, K17, K18 (%44,44)

c). Türk müziğinin etkisi: K12, K14, K18 (16,67).

d). Türk dilinin etkisi: K4, K2, K7 (%16,67). Bu kişiler Türk dilin melodi gibi olduğunu söylemektedirler.

e). Türk tarihine ilginin etkisi: K4(5,56)

Toplam: 17 kişi (%94,44)

Yeni bir dil öğrenmek, sadece dilin kendisini öğrenmekle kalmaz, aynı zamanda o dilin arkasındaki kültürü de keşfetmek anlamına gelir. Güzel bir ülkede yaşamayı hayal eden kadınlar, o ülkenin insanlarıyla daha yakın ilişkiler kurabilmek için dil bilmenin önemini fark etmişlerdir. Yeni dil, sosyal çevreyi genişletmek, anlamlı arkadaşlıklar kurmak, yerel topluluğa entegre olmak için bir anahtar görevi görür. Bu, kadınların yalnızca eş bulmalarına değil, aynı zamanda toplumsal ilişkilerde de daha güçlü bağlar kurmalarına yardımcı olmaktadır.

Dil Öğrenmenin Kişinin Zihinsel, Duygusal Ve Psikososyal Fayda Sağlaması Motivasyonu

Katılımcılardan dördü K3, K4, K7, K1, kendi kimliğini yeniden inşa etmek için dil öğrenmeye karar vermiştir. Yeni bir dil, aynı zamanda bir kişinin kendini ifade etme biçimini değiştirir. Yeni bir kültürde ve yeni bir dilde yaşamayı hayal eden bu

kadınlar bunun bir özgürleşme, kendi kimliklerini bulma yolculuğu, çevrelerine karşı daha bağımsız kalma ve kendi içsel güçlerini ve cesaretlerini de keşfedeceklerini düşünmektedirler.

K3, K4, K7 (%16,67) gibi bireyler Türkçeyi aynı zamanda zihinsel gelişim için bir araç olarak görüyor. Dil öğretimin özgüvenlerini daha da yükselttiğini, yeniden öğrencilik yıllarındaki duyguları hissettiklerini belirtmişlerdir. K1 ve K6, ilk zamanlarda çok utangaç olduklarını fakat Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra sosyal medyada Türklerle Türkçe sohbet ettiklerini söylemişlerdir. Özellikle K6 Türkçe dersinin başladığı ilk zamanlarda yüzü kızarak kitap okuduğu ve konuştuğu halde zamanla utangaçlığından kurtulup sosyalleşmiştir.

Kadınlardan dördü genel olarak Türkleri sıcak bulmakta, duyduklarına ve dizilerden seyrettiklerine göre Türk erkekleri koruyucu ve kollayıcı bulmaktadırlar. Türk damadı olan iki kadın K2 ve K18 ise Türk damatlarını kızlarının başına konmuş birer talih kuşu olarak algılamaktadırlar. Kadınlardan biri çocuğunun babasıyla yaşlı olduğu için evlenmemekle birlikte adamın çocuğuna gösterdiği maddi ve manevi ilgiyi takdir etmektedir. Türk birinden boşanmış olan K17 ise eski kocasını çok geleneksel bulmaktadır. Polonyalı bir erkekle yeniden evlenmiştir. Çocuğunu yeni kocası nüfusuna geçirmek istemesine rağmen eski Türk kocası buna izin vermektedir. Kadın bunu anlamakta zorlanmaktadır. Avrupa vatandaşı olduğunda çocuğunun daha iyi imkanlara sahip olacağını ve Polonya’da bir üniversitede ücretsiz okuyabileceğini söylemektedir. K15 ise Türk erkeklerini sadık bulmamakta ve şöyle söylemektedir:

“Benim kızım onun baba zengin bir Türk adam. O altın satıyor. Şimdi var, üçüncü kadını. Biz evlenmedik onunla, tatile gidiyor kızım, o söylüyor: “Onu yapma, bunu giyme!” Kadınlardan ikisi hariç 16 kadın (%88,88) Türk erkekleri hakkında olumlu düşünmektedirler.

Akademik Çalışmalara ve Meslek Hayatına Katkı Motivasyonu

Bu kadınlardan sadece (K8 ve K4)2 kişi (%11,11) akademik çalışmama belki katkısı olabilir, demiştir. Bunlardan biri Türk işverenle çalışmaktadır. Diğer Belarusçadaki ödünç Türkçe kelimeler üzerinde çalışmaktadırlar.

Türkçe Öğrenme Motivasyonunun Sürekliliğini Destekleyen Faktörler

Her öğrencinin başta motivasyonu yüksektir. Dil öğretiminde önemli olan bu motivasyonun sürekliliğini korumasıdır.

1. **Öğretmenle ilişkinin iyi olması:** Öğrencilerden K5, K1 Türkçe kursuna öğretmeni tanıdıkları için gelmek istemişlerdir. Öğretmenin dil öğrenmek isteme ve başlama motivasyonuna katkısı olmuştur. 17 kişi ise Türkçe öğrenimine başladıktan sonra öğretmenle iyi ilişkiler kurmalarının dil öğrenmeyi sürdürme motivasyonuna faydası olduğunu ve iki saatlik ders süresinin ara vermeden çabucak eğlenceli bir şekilde geçtiğini ifade etmişlerdir (%94,44 öğrenci). K3 ise bu konuya hiç değinmemiştir. Öğretmenin empatik ve sabırlı davranışları ve gerektiği yerde Rusça açıklama yapması, açık ve rahat iletişim kurması öğrenciler tarafından destekleyici olarak görülmüştür. K3 mükemmeliyetçi ve kendi kendine öğrenmeye eğilimli, başkasından öğrenmeyi reddeden bir kişilik yapısına sahiptir. Bir kelimenin veya harfin telaffuzu konusunda yirmi dakika yorum yapmaktadır. Öğrencilerin Küçük başarılarının öğretmen tarafından fark edilip övgü almak kadınların yaşı ileri de olsa çok hoşlarına gitmektedir.

2. **Kursun ücretsiz olması:** Türkçe öğrenimini destekleyen veya desteklemeyen unsurlar arasında kursun ücretsiz olması yer alabilir. K1, K2, K3, K5, K6, K8, K9, K10, K11 (%50) için motivasyonlarını olumlu etkilemiştir. Bunlar için ücretsiz kurs

önemli bir motivasyondur. Kursun ücretsiz olması Türkçe öğrenmeye başlamak için önemli bir motivasyon, Türkçe öğrenmeyi destekleyen bir faktör olsa da bu durum bir iki öğrencinin sık sık kursa devam etmemesine de sebebiyet vermektedir. Öğrenci kurs için ücret ödediğinde kendini kursa devam etme mecburiyeti hissetmektedir. Aksi takdirde dinlenmeyi ve eğlenmeyi tercih etmekte ve bu durum öğrencinin Türkçe öğrenme başarısını düşürmektedir.

3. Türkçenin sevilmesi: Öğrenciler Türkçenin tınısını sevmektedirler, özellikle K4 ve K2 Türklerin konuşmasını kanarya ötüşüne benzetmektedirler. Türkçedeki ses uyumu, ahenk öğrencilerin hoşuna gitmekte ve Rusça ile karşılaştırmaktadırlar. Fransızca ve İtalyancadan daha çok kulağa hoş geldiğini vurgulamaktadırlar. Kadınların %83,33'ü Türkçeyi melodik bulmaktadır. Gün geçtikçe filmlerden ve konuşmalardan anlayabildikleri kelimeler onlar için mutluluk kaynağı olmakta ve daha da öğrenmeye istek duymaktadırlar.

Türkçe Öğrenme Motivasyonunun Sürekliliğini Azaltan Faktörler

Yaşın getirdiği unutkanlık ve çabuk öğrenememe gibi olumsuzluklar dil öğrenme motivasyonunu zaman zaman düşürse de grup desteği ve içsel tatmin bu süreci devam ettirici güçler olarak öne çıkmaktadır. Öğrenme sürecini zorlaştıran etkenler arasında yaş faktörü (%16,67), telaffuz ve konuşma güçlükleri (%22,22), zaman yetersizliği ve iş yoğunluğu (%11,11) ile ailevi tepkiler (%11,11) yer almaktadır.

1.Yaş Faktörü (Telaffuz, konuşma zorluğu ve çabuk unutma)

K2, K3, K9 (%16,6) yaşlarını bir engel olarak görmekle birlikte orta yaşlı kadınlar isteklidirler ve bu engeli aşmak için çaba harcamaktadırlar. Öğrencilerin tamamı gençlerden daha fazla derse odaklanmakta ve teneffüse çıkmadan, ara vermeden zevkle ve yüksek bir motivasyonla derse devam etmektedirler. K3, K4, K9, K11 (%22,2) özellikle telaffuzda ve konuşmada zorlanmakta ve bunu kendileri de fark etmektedirler. Özellikle K2 kelimeleri telaffuz etmekte aşırı zorlanmaktadır. Bunun yaşla alakalı olduğu açıktır. Yaşın ilerlemesiyle ağız, dil, dudak kaslarının esnekliği azalabilir ve bu da sesleri ve kelimeleri telaffuz etmeyi zorlaştırabilir. Telaffuz zorluğu işitsel algının zayıflaması ve nöroplastisitenin (Beynin kendini yenilemesi) azalması ile de ilgilidir. Kişi sesleri tanımakta ve taklit etmekte zorlanabilir. Beyindeki gri madde artarsa beyin kendini yenileyebilir. Bunun için de kişinin dil gibi yeni şeyler öğrenmesi gereklidir (Draganski vd., 2004). K2, K3, K4, K9, K10, K11(%33,33) öğrendikleri bazı kelimeleri çabuk unuttuklarından şikâyet etmektedirler. Aslında hemen hepsi bazı kelimeleri sık duymalarına rağmen çabuk unutmaktadırlar. Ama bu durum yabancı bir dili öğrenirken normal bir durumdur. Gençler de unutmaktadırlar.

2. Zaman ve İş Yoğunluğu

K7, K8 (%11,1) gibi katılımcılar, iş yoğunluğu nedeniyle düzenli Türkçe çalışamadıkları için üzülmemektedirler.

3. Ailevi Tepkiler

K7 (%5,56) ailesinin “Bizimle ilgilenmiyorsun, Türkçe çalışıyorsun, haftada iki kere ev geç geliyorsun” dediklerini dile getirmiştir. Belaruslu kadınların dil öğrenmesi konusunda K2 hariç diğerleri çevrelerinden ve ailelerinden tepki görmemektedirler.

TARTIŞMA VE SONUÇ

Belaruslu kadınların dil öğrenme motivasyonunu canlı tutan sebepler sırasıyla şunlardır: Aile kurma ve sağlıklı iletişim, yeni bir başlangıç ve yenilik arayışı,

yabancı bir ülkede mutluluk arayışı, kendi kimliğini keşfetme ve bağımsızlık, kültürel zenginlik ve sosyal bağlantılar kurma. Bu motivasyonlar, sadece dışsal faktörlere dayalı olmayıp, aynı zamanda içsel bir keşif ve kişisel gelişim sürecini de kapsar. Dil, onların yaşam hedeflerine ulaşmalarında bir araç, aynı zamanda daha özgür, bağımsız ve mutlu bir yaşamın kapılarını aralayan anahtardır.

Belaruslu kadınların %83,3'ünün Türk bireylerle kurdukları ilişkilerin (Evlilik, arkadaşlık, çocuk sahibi olma vb.) dil öğrenme motivasyonlarını büyük ölçüde etkilemiştir. Bu bulgu, Gardner'ın sosyal motivasyon teorisiyle örtüşmektedir. Gardner'ın (1985) sosyal ve bütünleştirici motivasyon teorisine göre, bireyler dil öğrenirken sosyal entegrasyon, kültürel aidiyet ve bireysel ilişkiler gibi faktörlerle motive olurlar. Belaruslu kadınların %100'ünün Türklerle ile bir bağ kurmak ve sosyal etkileşim için dil öğrenmek istemektedirler. Bu durum Deci ve Ryan'ın (2000) öz belirleme teorisi ile desteklenmektedir. Araştırma bulguları, Türkçe öğrenen bireylerin dil edinim süreçlerinde sosyal etkileşimler, kültürel yakınlık ve Türkiye ile kurulan duygusal bağların güçlü birer motivasyon kaynağı olduğunu ortaya koymaktadır. Türk bireylerle kurulan kişisel ilişkiler ve Türkiye'de yaşama isteği, Belaruslu kadınların dil öğrenme süreçlerini derinleştiren temel etmenler olarak öne çıkmaktadır. Türkçe öğrenenler sonuç olarak, Türkçe öğretiminde yalnızca dilsel yeterliliklere değil; bireylerin sosyal, kültürel ve duygusal dünyalarına hitap eden bütüncül yaklaşımların benimsenmesi, öğrenme süreçlerinin daha etkili ve kalıcı olmasına katkı sağlayacaktır. Türk erkeklerinin Türk dizileri gibi bir marka değerinin olduğu da araştırma sonucunda elde edilen doğru bir veridir. Kadınların %88,88'i Türk erkeklerinin sorumluluk sahibi iyi birer baba olduklarını ifade etmişlerdir. Elbette bu durum toplum yapımızla ilgilidir.

Katılımcıların %66,6'sının Türk kültürüne (dizi, yemek, müzik, tarih vb.) ilgi duyduğunu ifade etmesi, Schumann (1978) ve Kramsch'ın (1993) teorilerini desteklemektedir. Türkçeyi öğrenmek sadece dilsel bir hedef değildir, aynı zamanda bir kültürel bağ kurma sürecidir. Schumann'ın (1978) dil edinimi ve sosyal mesafe teorisi, bir dilin öğrenilmesinin, kişinin hedef dilin kültürüne duyduğu ilgi ve kültürel bağ kurma isteğiyle doğrudan ilişkili olduğunu öne sürer. Kramsch (1993) ise dil ve kültürün birbirinden ayıramaz olduğunu ve dil öğrenmenin kültürel bir süreç olduğunu belirtir. Türk kültürüne duyulan ilgi de önemli bir motivasyon kaynağı olarak öne çıkmıştır. Katılımcıların %66,6'sı Türk kültürüne, özellikle diziler, Türk mutfağı, müzik ve dil gibi unsurlara ilgi duyduklarını belirtmişlerdir. Türkçe öğrenmenin akademik ve mesleki amaçlar için yapılmadığı, katılımcıların çoğunluğunun bu dili zihinsel gelişim aracı olarak gördüğü ifade edilmiştir. Dil öğrenme sürecini destekleyen en önemli motivasyon unsurları arasında kursların ücretsiz olması, öğretmenle kurulan olumlu ilişkiler ve aile desteği yer almaktadır. Bu bulgular, dil öğrenmenin yalnızca bilişsel bir süreç değil, aynı zamanda sosyal etkileşim ve kültürel bağ kurma süreci olduğunu göstermektedir. Sonuç olarak, ileri yaşta Türkçe öğrenen bireylerin motivasyonları dilsel becerilerin ötesinde, bireylerin sosyal ve kültürel kimlikleriyle güçlü bir şekilde ilişkilidir. Novikava (1922). Türk Kültürüne ilgi motivasyonunu motivasyonun alt boyutundaki yüksek düzey bir motivasyon olarak vermiştir. Ancak kültür Belaruslu orta yaş ve orta yaş üstü kadınlar için yüksek bir motivasyon değildir.

K3, K4, K7 (%16,6) gibi bireyler Türkçeyi zihinsel gelişim için bir araç olarak görmektedir. Bialystok (2001), dil öğrenmenin zihinsel gelişime katkı sağladığını ve özellikle ileri yaşlarda beyin fonksiyonlarını desteklediğini vurgular. Ayrıca, dil öğrenmenin zihin sağlığı için öğrenilmesi Snow'un (2010) teorisini desteklemektedir. Snow, yaşlıların dil öğrenme motivasyonlarının farklı olabileceğini ve bu bireylerin dil öğrenirken daha farklı içsel ve dışsal

motivasyonlar kullanabileceğini vurgulamaktadır. Katılımcılardan birkaçının yaşları yüzünden öğrenme zorluğu çekmeleri ve yaşa bağlı sınırlamaların farkında olmalarına rağmen, olumlu tutum ve motivasyonla yeni bir dil öğrenmenin mümkün olduğunu düşünmeleri Ay'ın (2017) çalışma sonuçlarıyla uyumludur. Çalışmanın bulguları, yetişkin bireylerin dil öğrenme sürecinde daha yavaş bir hızla ve sık tekrarlarla yaşı öğrenme üzerinde mutlak bir engel olmadığını ve ileri yaştaki bireylerin öğrenmeye daha iyi odaklandıklarını göstermektedir. Belaruslu orta yaşlı kadınlar Türkçe öğrenmeye başladıktan sonra öğrenmek konusunda kendilerine güven duymuşlardır. Bireylerin kendilerini gerçekleştirmeleri için dil bir araçtır. Al-Nofaie de (2019), çalışmasında “Katılımcıların dil öğrenme çabaları, hayal ettikleri benliklerle bağlantılıdır. Kişilerin İngilizce öğrenmesinin, kişisel gelişimlerini desteklediği ve özgüvenlerini artırmıştır.” sonucuna ulaşmıştır.

Öğrenme sürecini kolaylaştıran faktörler arasında öğretmenle kurulan olumlu iletişim, aile çevresinden alınan destek ve kursun ücretsiz olması önemli avantajlar sunmaktadır. Katılımcıların (%94,44) hemen hepsi öğretmenle aralarında kurulan olumlu ilişkileri ve bazıları (%33,33) da ailelerinden aldıkları desteğin önemini vurgulamışlardır. Bu bulgular, Dörnyei, Ehrman ve Oxford'un teorileriyle uyumludur (Ehrman ve Oxford,1995). Özellikle aile desteği ve öğretmenle iyi ilişki kurma, bu yaş grubunda dil öğrenme sürecini kolaylaştıran önemli unsurlardır. Çünkü yaş ilerledikçe kişilerde öğrenememe korkusu artmaktadır. Aitlik ihtiyacı; Stipek (1996), sınıfa ait olduğunu hisseden, öğretmenlerinden destek alan öğrencilerin sınıf çalışmalarına daha ilgili olduklarını göstermektedir. Öğrencilerin Türkçe dersine ara vermek istememesi, Türkçe öğrenmekten zevk aldıklarının ve kendilerini ortama ait hissettiklerinin göstergesidir.

Öğrenme sürecinde karşılaşılan yaş, telaffuz ve zaman yönetimi gibi zorluklar ise bireysel planlama ve pedagojik destekle aşılabilecek engeller olarak değerlendirilebilir. Öğrencilerden yaşı ileri olan iki öğrenci başlangıçta Türkçe kelimelerde vurgunun yerini tahmin etmekte ve dilin fonetik yapısını anlamakta zorlanmışlardır. Rus çocukları okuma yazma öğrenirken ve yabancılara Rusça öğretirken vurguların gösterildiği kitapları kullanır ve öğretmenler tarafından okuma öğretilirken öğrenciye ciddi bir ses eğitimi verilir. Bundan dolayı en yaşlı iki kadın vurguların gösterildiği materyallerin yokluğunu sorgulamışlardır. Belaruslu katılımcıların %16,6'sı yaş faktörünün öğrenme sürecini zorlaştıran bir etken olduğunu belirtmiştir. Bu bulgu, Singleton ve Ryan'ın (2004) yaşa bağlı dil öğrenme zorlukları görüşüyle uyumludur. Singleton ve Ryan, yaşlı bireylerin dil öğrenme süreçlerinde daha fazla zorluk yaşadıklarını belirtir

Öneriler

Bu çalışmanın bulgularına dayanarak Türkçe öğretim süreçlerini daha etkili ve sürdürülebilir hâle getirmek için şu önerilerde bulunulabilir:

1. Sosyal etkileşim imkânları artırılabilir. Türk bireylerle iletişim kurma arzusu güçlü bir motivasyon kaynağıdır. Bu nedenle, kurs ortamında dil değişim programları, eşleştirme etkinlikleri veya sosyal buluşmalar gibi uygulamalarla öğrencilere iletişim fırsatları sunulmalıdır.
2. Kültürel içerikli etkinlikler düzenlenebilir. Katılımcıların Türk kültürüne duydukları ilgi dikkate alınarak ders dışında birlikte yemek yapmak, şarkı söylemek, etkinlikler yapmak gerekir.
3. Aile katılımıyla öğrenme süreci desteklenebilir. Aile çevresinin olumlu etkisi göz önüne alınarak, kurslar aile bireylerini de kapsayan etkinlikler düzenlemeli; bu yolla sosyal destek ağı güçlendirilmelidir.
4. Öğretmenler kültürel duyarlılığa sahip iletişimi iyi öğretmenlerden seçilebilir. Katılımcılar öğretmenle kurdukları iyi ilişkileri öğrenme

sürecinde belirleyici bulmaktadırlar. Bu sebeple öğretmenlerin kültürel duyarlılığa sahip, destekleyici ve kapsayıcı bir tutum geliştirmeleri teşvik edilmelidir.

5. Kelimede vurgunun gösterildiği kitaplar yazılabilir. Türkçe öğretiminde fonetiğin özel bir önem gerektirdiği görülmektedir. Bu bağlamda, kelime vurgusuna önem verilmeli, öğretmenler bu konuda eğitilmelidir. Türkçe öğretmenliği bölümlerinde konuşma yöntem ve teknikleri, diksiyon, ses bilgisi gibi dersler olsa da bu derslerde prozodik özellikler genellikle bir iki dersle geçirilmektedir. Öğretmen adayları tonlama ve vurguyu öğretecek kapasitede yetiştirilmelidir. Çünkü öğrenmek ve öğretmek ayrı iki ihtisas alanıdır.

KAYNAKLAR

- Al-Nofaie, H. (2019). Imagined selves and L2 learning motivation among middle-aged women: The experiences of Middle Eastern women. *Sociolinguistic Studies*, 12(3-4), 503-521. <https://doi.org/10.1558/sols.33348>
- Ay, S. (2017). 45 yaşından sonra yeni bir dil öğrenmeye ilişkin inanışlar. *Dil Dergisi*, 168(1), 21-42. https://doi.org/10.1501/Dilder_00000000236
- Bialystok, E. (2001). *Bilingualism in development: Language, literacy, and cognition*. Cambridge University Press.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (1985). *Intrinsic motivation and self-determination in human behavior*. Plenum Press.
- Deci, E. L., & Ryan, R. M. (2000). The "what" and "why" of goal pursuits: Human needs and the self-determination of behavior. *Psychological Inquiry*, 11(4), 227-268.
- Dörnyei, Z. (2001). *Motivational strategies in the language classroom*. Cambridge University Press.
- Draganski, B., Gaser, C., Busch, V., Schuierer, G., Bogdahn, U., & May, A. (2004). Changes in grey matter induced by training. *Nature*, 427(6972), 311-312. <https://doi.org/10.1038/427311a>
- Ehrman, M. E., & Oxford, R. L. (1995). Cognition plus: Correlates of language learning success. *The Modern Language Journal*, 79(3), 315-332.
- Erol, S. (2021). Yabancı dil olarak Türkçe öğrenenlerin karşılaştıkları motivasyon engelleri. *Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 21(1), 270-281. <https://dergipark.org.tr/en/download/article-file/1492847>
- Gardner, R. C. (1985). *Social psychology and second language learning: The role of attitude and motivation*. Edward Arnold.
- Kramsch, C. (1993). *Context and culture in language teaching*. Oxford University Press.
- Levinson, D. J. (1978). *The seasons of a man's life*. Knopf.
- Luo, J. (2020). Study on English learning motivation of the middle-aged and elderly in China. In *Proceedings of the 2020 5th International Conference on Humanities Science and Society Development (ICHSSD 2020)* (pp. 518-522). Atlantis Press. <https://doi.org/10.2991/assehr.k.200727.106>
- Neugarten, B. L. (1977). *The middle years: A cognitive-developmental perspective*. University of Chicago Press.

- Novikava, Y. (2022). Belaruslu öğrenenlerin yabancı dil olarak Türkçe öğrenme güdü ve motivasyonlarının incelenmesi [Yüksek lisans tezi, Nevşehir Hacı Bektaş Veli Üniversitesi]. DSpace. <http://hdl.handle.net/20.500.11787/7723>
- Schumann, J. H. (1978). The pidginization of speech. *Language*, 54(4), 766–781.
- Singleton, D., & Ryan, L. (2004). Language acquisition: The age factor. *Multilingual Matters*.
- Snow, C. E. (2010). Academic language and the challenge of reading for learning about science. *Science*, 328(5977), 450–452.
- Stipek, D. (1996). Motivation and instruction. In D. C. Berliner & R. C. Calfee (Eds.), *Handbook of educational psychology* (pp. 85–113). Macmillan.
- Yıldırım, A., & Şimşek, H. (2018). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (11. baskı). Seçkin Yayıncılık.
- American Psychological Association. (N.d.). Adulthood. *APA Dictionary of Psychology*. <https://dictionary.apa.org/adulthood>
- Merriam-Webster. (N.d.). Adulthood. <https://www.merriam-webster.com/>